

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Linde College Wolvega

Vastgesteld d.d. 10 december 2020

Naam school	Linde College
Bestuur	Stichting Voortgezet Onderwijs Steenwijk Weststellingwerf
Adres	Drafsportlaan 22
Telefoonnummer	0561 – 691 700
Email	info@lindecollege.nl
Website	www.lindecollege.nl
Brinnummer	19LO

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van het Linde College.

Onze school is wettelijk verplicht minimaal één keer in de vier jaar een schoolondersteuningsprofiel op te stellen waarin de school heeft vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Met dit schoolondersteuningsprofiel kunt u als ouder, school of andere betrokkene lezen welk onderwijs- en ondersteuningsaanbod onze school biedt aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast kunt u het ondersteuningsaanbod van de diverse scholen in de regio onderling vergelijken.

Dit schoolondersteuningsprofiel wordt door de schoolleiding samen met het ondersteuningsteam jaarlijks geëvalueerd en vervolgens eventueel bijgesteld.

Voor meer informatie over de school kunt u uiteraard ook de website van deze school bekijken. Hierop is onder meer de schoolgids met informatie voor ouders te vinden. Ga vooral ook eens kijken op de open dag om de sfeer te proeven en al uw vragen direct te stellen, of maak een afspraak voor een gesprek op de school.

Als u uw kind/leerling bij deze school aanmeldt, onderzoekt de school vervolgens de plaatsingsmogelijkheden. Per leerling wordt daarover door de schoolleiding een zorgvuldig afgewogen besluit genomen. Voor vragen over ondersteuning op de school, aanmelding en toelating kunt u contact opnemen met de contactpersoon voor toelating.

Ons schoolondersteuningsprofiel is met zorg en aandacht opgesteld door de schoolleiding. De ouders, docenten en leerlingen in de Medezeggenschapsraad hebben voorafgaand aan de vaststelling advies gegeven over de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Het schoolondersteuningsprofiel is voor het laatst bijgesteld op: 9 december 2020.

Hoofdstuk 1

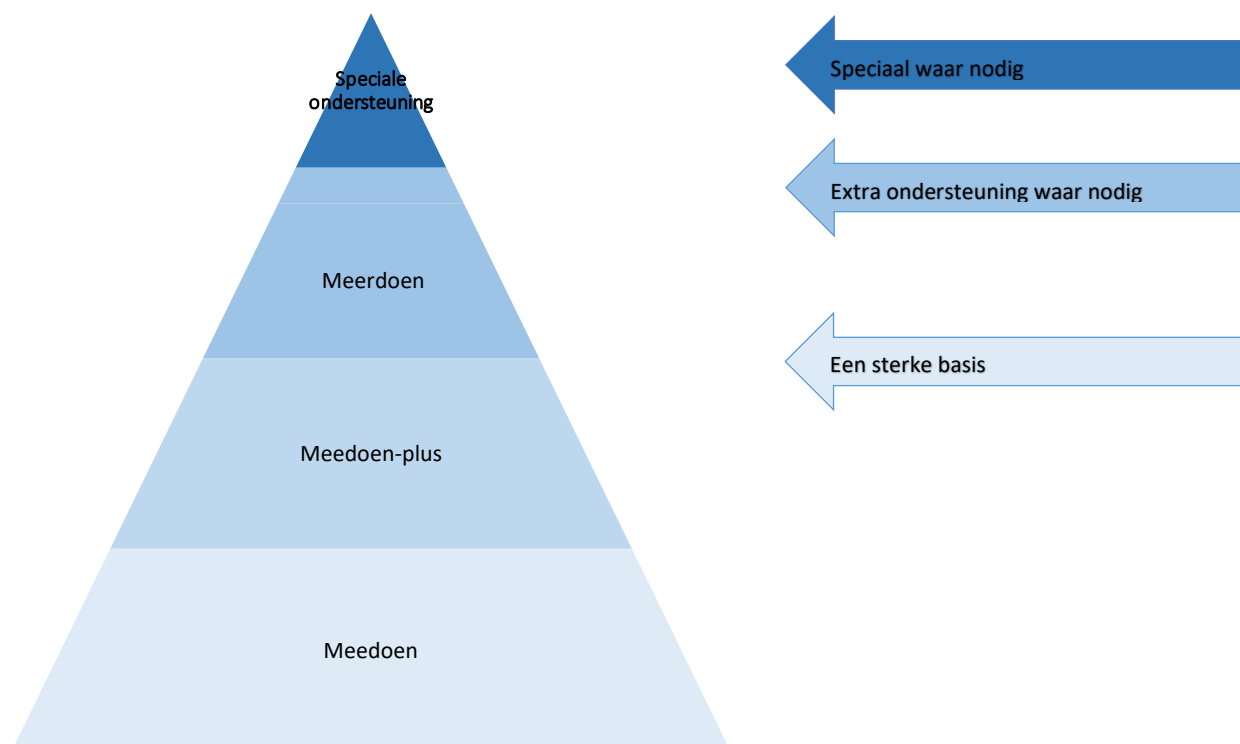
Beschrijving van de niveaus van ondersteuning

1.1 Inleiding

Het Linde College is samen met 34 andere schoollocaties in Zuidoost-Friesland VO onderdeel van het gelijknamige samenwerkingsverband passend onderwijs. We onderscheiden binnen ons samenwerkingsverband passend onderwijs vier niveaus van ondersteuning. Binnen de reguliere VO scholen komen er drie niveaus van ondersteuning voor: basisondersteuning, basisondersteuning plus en extra ondersteuning. Het vierde niveau van ondersteuning is de mogelijkheid voor extra ondersteuning buiten de VO-school, die plaats vindt op het OPDC of het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Alle scholen mogen zelf de inrichting van de ondersteuning aan leerlingen op schoolniveau organiseren. Het samenwerkingsverband bepaalt het minimale niveau van basisondersteuning dat elke school in ieder geval moet bieden (Meedoen). Een school kan ervoor kiezen om een hoger niveau van basisondersteuning te bieden. Dit noemen we basisondersteuning-plus. Daarnaast bieden scholen voor regulier VO extra ondersteuning (Meerdoen). Of een leerling binnen de school ondersteuning ontvangt op het gebied van Meedoen (plus) of Meerdoen hangt af van:

- De intensiteit van de ondersteuning die de leerling nodig heeft
- De inrichting van de ondersteuningsstructuur binnen de school en de beschikbare expertise binnen de school
- De mate waarin aanpassingen in methoden/materialen/faciliteiten nodig zijn
- De mate waarin de leerling een aangepaste omgeving nodig heeft
- De ketenpartners die beschikbaar zijn

Voor plaatsing op het ondersteuningsniveau speciale ondersteuning (VSO en OPDC) is altijd een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Er zijn binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt wanneer er een indicatie afgegeven kan worden voor deze voorzieningen.

1.2 Profiel van de school

Het Linde College is een algemeen toegankelijke school voor VMBO, HAVO en VWO in Wolvega. De school telt zo'n 1240 leerlingen. Het leren van de leerling en diens persoonlijke ontwikkeling staat centraal, in een veilige en zorgzame leer- en leefomgeving. Het Linde College biedt kwalitatief goed en uitdagend onderwijs, met een focus op techniek, ondernemen, cultuur en sport. De leerling krijgt de kans om zijn/haar talenten optimaal te ontplooiën.

De school is verdeeld in vier afdelingen: onderbouw VMBO, onderbouw HAVO/VWO, bovenbouw VMBO en bovenbouw HAVO/VWO.

Bijzonder aan de school is dat al het onderwijs in één lesgebouw wordt aangeboden en dat alle leerlingen van het hele gebouw gebruik maken. Er is geen fysieke scheiding tussen lesruimtes voor VMBO, HAVO en VWO leerlingen. De school kiest voor ontmoeting. Samen naar één school is vanzelfsprekend.

Het Linde College wil goed thuisnabij onderwijs bieden aan alle leerlingen. De ondersteuning van leerlingen vormt een integraal onderdeel van het onderwijsleerproces.

De school heeft een goed functionerende ondersteuningsstructuur en beschikt over een team van gekwalificeerde docenten en specialisten voor leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte. Er is ondersteuning beschikbaar op het gebied van de cognitieve ontwikkeling (leren leren), de sociale ontwikkeling, de emotionele ontwikkeling, de lichamelijke ontwikkeling (leren leven) en loopbaanontwikkeling (leren kiezen). De driehoek leerling-ouders-school is voor het Linde College de basis voor goed onderwijs en goede begeleiding.

Meer informatie over het onderwijsaanbod op het Linde College wordt beschreven in de schoolgids en het schoolplan. Beide zijn te vinden op de website www.lindecollege.nl.

1.3 Basisondersteuning (MEEDOEN)

'Wijzigingen aan, op en om het speelveld'

Ondersteuningsaanbod dat voor elke leerling beschikbaar is op het moment dat het nodig is. Deze basisondersteuning wordt geboden op alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. De ondersteuning die valt onder de basisondersteuning wordt binnen het samenwerkingsverband aangeduid met 'MEEDOEN'. Het niveau van basisondersteuning is de norm die de onderwijsinspectie stelt met betrekking tot de basiskwaliteit. Met behulp van deze basisondersteuning zal het voor de meeste leerlingen mogelijk zijn om het onderwijsprogramma op gelijke voet te volgen met hun klasgenoten. Het niveau van basisondersteuning is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en opgenomen in bijlage 1 van dit schoolondersteuningsprofiel. De basisondersteuning wordt dus niet beschreven in het schoolondersteuningsprofiel in hoofdstuk 4.

1.3 Basisondersteuning plus (MEEDOEN PLUS)

'wijzigingen aan, op en om het speelveld boven het minimale niveau van basisondersteuning'

Daarnaast kunnen scholen ervoor kiezen een breder niveau van basisondersteuning te bieden. Dit wordt aangeduid met de toevoeging van de 'plus', MEEDOEN-PLUS. Hierin kunnen verschillen zijn tussen de afzonderlijke scholen. Het gaat hierbij om ondersteuning op individueel- of groepsniveau met een (in beginsel) tijdelijk en preventief (voorkomend) of licht curatief (oplossend) karakter. Deze ondersteuning is in principe voor elke leerling binnen de school beschikbaar.

1.4 Extra ondersteuning (MEERDOEN) *'Aanpassen van de spelregels'*

Voor een deel van de leerlingen is er echter meer nodig dan de basisondersteuning om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. Er zullen structurele aanpassingen in de regels van de opleiding moeten worden toegestaan: aanpassingen in de begeleiding, studielast, toetsen of in het schoolgebouw. Als de 'spelregels' worden opgerekt is het mogelijk voor deze leerlingen binnen de grenzen van het aangeboden programma hun opleiding in het regulier onderwijs af te ronden. Het gaat hierbij om ondersteuning met een structureel, langdurig karakter op individueel niveau. Hierbij doet de school maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als er sprake is van MEERDOEN dan spreken we over extra ondersteuning op schoolniveau en wordt er planmatig gewerkt door middel van het opstellen van een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Dit betekent dat middels dit OPP ouders van het kind structureel en formeel betrokken worden bij de beslissingen over de vormgeving van de ondersteuning aan hun kind.

1.5 Speciale ondersteuning *'veranderen van speelveld'*

Als het niet mogelijk is om een leerling met extra ondersteuning binnen een reguliere school voor voortgezet onderwijs een passende onderwijsplek te bieden, zijn er binnen het samenwerkingsverband twee voorzieningen beschikbaar: het VSO en het OPDC. Bij een plaatsing van leerling in één van deze beide voorzieningen spreken we over speciale ondersteuning. Het kan hierbij gaan om een tijdelijke plaatsing op het OPDC, een symbiose met inschrijving in het VSO of een plaatsing in het VSO. Hiervoor is altijd een indicatie van het samenwerkingsverband nodig. Dit ondersteuningsaanbod wordt geboden op het OPDC en scholen voor het voortgezet speciaal onderwijs.

1.6 Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften *'grenzen aan de ondersteuning'*

Het kan voorkomen dat ondanks dat de school zich optimaal inspant om voor alle leerlingen maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet te realiseren dat zelfs dit niet voldoende tegemoet komt aan de zeer specifieke onderwijsbehoeften van de leerling om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. In dat geval zal de school vanuit haar wettelijke zorgplicht in ieder geval in samenspraak met ouders de leerling naar een passende onderwijsplek toe leiden.

1.7 Beschikbare expertise binnen de school

Op het Linde College zijn o.a. de volgende functies aanwezig. Onder deze functies kunnen verschillende taken vallen. Deze taken zijn meestal gekoppeld aan dezelfde persoon, in een aantal gevallen wordt per leerjaar vastgesteld wie deze taak gaat uitvoeren of wordt de taak na een aantal jaren gewisseld. Een aantal functionarissen is niet in dienst van het Linde College, maar worden extern aangetrokken. Op de volgende pagina is dit in schema vastgelegd.

Functie	Taken	Vaste of wisselende personen	Intern of extern
Docent	Mentor	Wisselend	Intern
	Dyslexiecoach	Vast	
	Sociaal-emotionele leerlingbegeleider	Vast	
	Decaan	Vast	
	NT2 begeleider	Wisselend	
	Spellingscoach	Wisselend	
	Rekenspecialist	Vast	
	Motorisch Remedial Teacher	Vast	
	Afdelingscoördinator	Wisselend	
	Rots & water trainer	Wisselend	
	Coördinator PO-VO	Vast	
Vertrouwenspersoon	Vast		
Leerlingbegeleider 1 of Onderwijsassistent	Pedagogisch medewerker Time out lokaal/ persoonlijk coach	Vast	Intern
Leerlingbegeleider 2	Pedagogisch medewerker Time out lokaal/ persoonlijk coach, test-assistent	Vast	Intern
Leerlingbegeleider 3	Ondersteuningscoördinator	Vast	Intern
Psycholoog/ orthopedagoog	Diagnostisch onderzoek	Vast	Extern
Ambulant consulent	Consulent Passend Onderwijs Samenwerkingsverband	Wisselend	Extern
Gebiedsteammedewerker	School maatschappelijk werk	Vast	Extern
	Jongerenwerker	Vast	
Verpleegkundige	Schoolverpleegkundige GGD	Vast	Extern
Arts	Schoolarts GGD	Vast	Extern
Ambtenaar	Leerplichtambtenaar	Vast	Extern
Trainer	Trainer Playing for Succes	Vast	Extern

Hoofdstuk 2 Het schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel geeft inzicht in de basisondersteuning (Meedoen), basisondersteuning plus (Meedoen plus) en de extra ondersteuning (Meerdoen) die op de school wordt geboden. In hoofdstuk 3 zijn de ondersteuningsarrangementen op het gebied van Meedoen Plus en Meerdoen uitgeschreven.

Personeel ondersteuningsaanbod voor leerlingen	Meedoen	Meedoen plus	Meerdoen	Niet aanwezig
<i>Ondersteuning bij leren</i>				
Bijlessen gericht op vakinhoud	x			
Ondersteuning bij rekenproblemen		x		
Ondersteuning bij taalproblemen		x		
Ondersteuning bij leesproblemen		x		
Verrijkingsaanbod				x
<i>Ondersteuning bij leergedrag</i>				
Ondersteuning bij faalangst		x		
Ondersteuning bij examenvrees/toetsangst		x		
Huiswerkondersteuning		x		
Ondersteuning bij motivatieproblemen		x		
Studiebegeleiding (gericht op leren leren)		x		
Ondersteuning bij planning en organisatie			x	
<i>Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren</i>				
Ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid		x		
Ondersteuning bij de sociaal emotionele ontwikkeling		x		
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de weerbaarheid		x		
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de sociale vaardigheden		x		
<i>Ondersteuning bij fysieke beperkingen</i>				
Ondersteuning bij lichamelijke beperkingen		x		
Ondersteuning bij motorische beperkingen			x	
Ondersteuning bij visuele beperkingen			x	
Ondersteuning bij auditieve beperkingen			x	
Ondersteuning bij spraak/taal problematiek			x	
Ondersteuning bij langdurig en chronische ziekte			x	
<i>(School)loopbaanondersteuning</i>				
Ondersteuning bij overgang po-vo		x		
Ondersteuning bij overgang vo-vervolgonderwijs		x		
Ondersteuning bij overgang van vo-werk				x
Ondersteuning bij verzuim			x	
Gespecialiseerd mentoraat				x
Gespecialiseerde leerlingbegeleiding			x	

Ondersteuningsaanbod door aanpassingen in de organisatie van de school, het gebouw van de school of het lesmateriaal	Aanwezig voor alle leerlingen	Aanwezig voor één of meerdere leerlingen	Niet aanwezig
<i>Organisatie</i>			
Docententeam van 8 of minder docenten per klas			X
Inzet assistenten (meer handen in de klas)			X
Weinig wisseling lokalen		X	
Werken met blokken (80-100 minuten)			X
Vast lokaal		X	
Vaste schooltijden			X
Een rooster zonder tussenuren			X
Time-out plekken		X	
Individuele werkruimten			X
Kleine klassen (minder dan 20 leerlingen)			X
Individuele aanpassingen in het lesrooster		X	
Individuele aanpassingen in het onderwijsaanbod		X	
Vaste persoon waar de leerling naar toe kan tijdens vrije momenten		X	
Onderwijs op afstand voor zieke leerlingen		X	
<i>Lesmateriaal</i>			
Verlenging toetstijd		X	
Auditieve ondersteuning toetsen		X	
Visuele aanpassing toetsen		X	
Gebruik van laptop/computer bij motorische problemen		X	
Auditieve ondersteuning lesmateriaal		X	
Visuele aanpassing lesmateriaal		X	
Ondersteuning bij time-management		X	
Beschikbaarheid digitaal lesmateriaal	X		
<i>Gebouw</i>			
Rolstoeltoegankelijk gebouw	X		
Rolstoelvriendelijke praktijklokalen	X		
Rolstoelvriendelijke leslokalen	X		
Therapieruimte			X
Extra schoonmaak in verband met allergieën			X
Time-out ruimte		X	
Visuele ondersteuning in de school			X
Prikkelarme inrichting lokalen			X
Prikkelarme werkplekken in de klas			X
Pauzelokaal met toezicht		X	
Individuele pauzeruimte			X

Hoofdstuk 3 Ondersteuningsarrangementen (Meedoen-plus en Meerdoen)

Ondersteuning bij leren en leergedrag

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Leerlingbegeleiding</i>
Inhoud (wat is het)	Een kortdurende begeleiding bij leren leren.
Wat is het doel	Het aanleren van plannen, leerstrategieën en consequent handelen.
Voor wie	Voor leerlingen die onvoldoende ondersteuning vanuit het basisaanbod ervaren en een hulpvraag hebben t.a.v. leren/plannen.
Door wie	Onderwijsassistent en Leerlingbegeleider 1 en 2
Intensiteit	Afhankelijk van situatie maar in aanvang minimaal 1 maal per week. Ons onderwijs is erop gericht dat leerlingen steeds zelfstandiger worden en dat we hen naar deze zelfstandigheid begeleiden. Voor elke leerling die extra ondersteuning krijgt wordt dan ook regelmatig bekeken of hij/zij meer zelfstandigheid aan kan. De begeleiding wordt voor leerlingen die dat aankunnen dan afgebouwd - minder intensief en met meer zelfstandigheid. Uiteindelijk wordt dan de begeleiding weer overgenomen door de mentor.
Voorwaarden/procedures	<ul style="list-style-type: none"> - Het toepassen van basismethodieken door de mentor blijkt na 8 lesweken onvoldoende. - Aanmelding via ondersteuningscoördinator. - Bij aanmelding vanuit het PO blijkt dat er sprake is van een ondersteuningsbehoefte.
Extra informatie	<ul style="list-style-type: none"> - De duur van dit traject is maximaal 10 weken.

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Begeleiding rekenen</i>
Inhoud (wat is het)	Begeleiding bij rekenen.
Wat is het doel	Het verbeteren van de rekenvaardigheid.
Voor wie	Voor leerlingen die onvoldoende rekenvaardigheden beheersen om het referentieniveau te behalen passend bij de leerweg.
Door wie	Docent - rekenspecialist
Intensiteit	Wekelijks een les van 45 min.
Voorwaarden/procedures	<ul style="list-style-type: none"> - Behoefte aan ondersteuning is geconstateerd door de rekencoördinator en mentor.
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Vergroten spellingsvaardigheid</i>
Inhoud (wat is het)	Begeleiding bij spellingsvaardigheid.
Wat is het doel	Het verbeteren van de spellingsvaardigheid.
Voor wie	Voor leerlingen die onvoldoende spellingsvaardigheden beheersen passend bij de leerweg.
Door wie	Docent - spellingscoach
Intensiteit	Wekelijks een les van 45 min. gedurende 10 weken
Voorwaarden/procedures	<ul style="list-style-type: none"> - Indicatie vanuit PO - Indicatie vanuit CITO LVS meting 0
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Nederlands als tweede taal (NT2)</i>
Inhoud (wat is het)	Begeleiding NT2 door een leerlingbegeleider of taaldocent. Afhankelijk van de behoefte van de leerling wordt er een maatwerktraject gemaakt. Veelal gaat het om het maken van leeskilometers, het vergroten van de woordenschat passend bij de leerweg van de leerling.
Wat is het doel	Het verbeteren van de Nederlandse spreek – en taalvaardigheid van leerlingen met een NT2-profiel zodat de leerling een passende leerweg kan volgen.
Voor wie	Voor leerlingen die korter dan 6 jaar in Nederland woonachtig zijn.
Door wie	Docent - NT2
Intensiteit	Wekelijks een les van 45 min. gedurende 10 weken of maatwerk.
Voorwaarden/procedures	- Indicatie vanuit PO - Indicatie op basis van NT2-profiel - Na signalering problematiek docentteam/mentor - Indicatie door orthopedagoog
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Dyslexiebegeleiding</i>
Inhoud (wat is het)	Begeleiding van leerlingen met dyslexie door een dyslexiecoach. Begeleiding is gericht op het leren omgaan met dyslexie op het voortgezet onderwijs ten aanzien van de verschillende vakken en hulpmiddelen, leerstrategieën, plannen en organiseren. Indien nodig kan de dyslexiecoach individuele begeleiding bieden ten aanzien van een specifieke hulpvraag. Daarnaast kan er remedial teaching worden aangeboden met behulp van de methode SLIPR.
Wat is het doel	- Leren omgaan met dyslexie in het VO. - Leren hoe je gebruik kunt maken van de geboden faciliteiten. - Leren van leerstrategieën, plannen en organiseren - Leerlingen als lotgenoten met elkaar in contact brengen.
Voor wie	Voor leerlingen met een dyslexieverklaring.
Door wie	Docent - Dyslexiecoach
Intensiteit	- Wekelijks een les van 45 min. gedurende 10 weken of maatwerk - individuele begeleiding bij specifieke hulpvraag - SLIPR: 6 weken lang wekelijkse bijeenkomsten van 20 min
Voorwaarden/procedures	Geldige dyslexieverklaring.
Extra informatie	Meer informatie is vastgelegd in het dyslexieprotocol.

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Ondersteuning begrijpend lezen</i>
Inhoud (wat is het)	Begeleiding van leerlingen t.a.v. begrijpend lezen tijdens plusuren met de methode Diataal.
Wat is het doel	Het verbeteren van de vaardigheid begrijpen lezen van de leerling zodat de leerling een passende leerweg kan volgen.
Voor wie	Voor leerlingen die onvoldoende vaardigheden t.a.v. begrijpend lezen beheersen passend bij de leerweg.
Door wie	Docent Nederlands
Intensiteit	Een les van 45 min. zolang gewenst (tijdens plusuren)
Voorwaarden/procedures	- Indicatie vanuit PO - Indicatie op basis van CITO-LVS meting 0 - Na signalering problematiek docentteam/mentor
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Huiswerk maken onder toezicht</i>
Inhoud (wat is het)	Een rustige werkplek op school waar leerlingen na lestijd onder toezicht huiswerk kunnen maken.
Wat is het doel	- Het verbeteren van de vaardigheid om huiswerk te maken en dit resulteert uiteindelijk in betere prestaties. - Leerlingen die thuis geen rustige plek hebben om hun huiswerk te maken deze mogelijkheid bieden.
Voor wie	- Voor leerlingen die onvoldoende vaardigheden hebben om thuis zelf hun huiswerk te verzorgen - Leerlingen die thuis geen rustige plek hebben om huiswerk te maken
Door wie	Onderwijsassistent en Leerlingbegeleiders 1 en 2
Intensiteit	Maatwerk. De voorziening is dagelijks geopend tussen 08:00-16:00
Voorwaarden/procedures	- Na signalering problematiek docentteam/mentor - - Leerlingen worden hiervoor bij de ondersteuning aangemeld door hun mentor.
Extra informatie	

Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren</i>
Inhoud (wat is het)	Sociale vaardigheidsbegeleiding
Wat is het doel	Het vergroten van het sociaal en emotioneel welbevinden. De leerling kan omgaan met onder andere stress, groepsdruk en pestgedrag. De leerling krijgt meer zelfvertrouwen.
Voor wie	Voor leerlingen die zich onveilig voelen in de groep of die sociale situaties lastig kunnen inschatten of hiermee om kunnen gaan.
Door wie	Docent - sociaal emotionele leerlingbegeleider
Intensiteit	Afhankelijk van persoonlijke situatie
Voorwaarden/procedures	- Indicatie vanuit PO – indicatie na afname SAQI - Of na signalering van de mentor
Extra informatie	Bij problematiek die terugkomt in de klas/groep wordt eventueel methodiek 'Rots en water' ingezet door een ervaren trainer.

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Ondersteuning bij faalangst</i>
Inhoud (wat is het)	Faalangstbegeleiding
Wat is het doel	Het vergroten van zelfvertrouwen of leren omgaan met stress en druk.
Voor wie	Voor leerlingen klas 2 die faalangst ervaren
Door wie	Docent - sociaal emotionele leerlingbegeleider
Intensiteit	Afhankelijk van persoonlijke situatie
Voorwaarden/procedures	Indicatie vanuit PO of signalering door de mentor
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Ondersteuning bij faalangst</i>
Inhoud (wat is het)	Lessenserie verzorgt door de stichting 'Playing for succes'
Wat is het doel	- Het vergroten van zelfvertrouwen. - Het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten
Voor wie	Voor leerlingen die faalangstig zijn of sociaal minder weerbaar zijn of die mogelijk van school uitvallen vanwege externe omstandigheden
Door wie	Via Organisatie 'Playing for Succes' in Heerenveen
Intensiteit	Lessenserie voor een periode van 10 weken
Voorwaarden/procedures	- Signalering door de mentor - Aanmelden gaat via het ondersteuningsteam
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Ondersteuning bij examenvrees</i>
Inhoud (wat is het)	Begeleiding bij examenvrees
Wat is het doel	Het vergroten van zelfvertrouwen of leren omgaan met stress en druk.
Voor wie	Voor leerlingen die examenvrees ervaren
Door wie	Docent - sociaal emotionele leerlingbegeleider
Intensiteit	Afhankelijk van persoonlijke situatie
Voorwaarden/procedures	Signalering door de mentor
Extra informatie	

Ondersteuning bij fysieke beperkingen

<i>MEERDOEN</i>	<i>Ondersteuning bij motorische vaardigheden</i>
Inhoud (wat is het)	Motorische remedial teaching
Wat is het doel	Het verbeteren van de fijne en/of grove motoriek van de leerling
Voor wie	Voor leerlingen met minder ontwikkelde motorische vaardigheden
Door wie	Docent LO - motorische remedial teacher
Intensiteit	1 lesuur per week. Duur afhankelijk van de behoefte.
Voorwaarden/procedures	Na indicatie docent LO of mentor
Extra informatie	

Ondersteuning door aanpassingen in de organisatie

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Time-out pas</i>
Inhoud (wat is het)	De Time-out pas biedt toegang tot de time-out voorziening. Dit is een voorziening waar leerlingen terecht kunnen voor een prikkelarme omgeving wanneer dit gewenst is.
Wat is het doel	Leerlingen die behoren tot de doelgroep een passende plek bieden op school en daarmee langdurige uitval of vroegtijdig schoolverlaten voorkomen.
Voor wie	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen die moeite hebben met het volgen van reguliere lessen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan paniekaanvallen en overprikkeling. • Leerlingen die even tot rust moeten komen, hun hoofd zit vol of ze hebben moeite met emotieregulatie. • Leerlingen kunnen de pauze in het time out lokaal doorbrengen, om zo de “drukke” kantine te vermijden.
Door wie	Leerlingbegeleider 3
Intensiteit	Maatwerk maar de voorziening is dagelijks geopend tussen 08:00-16:00.
Voorwaarden/procedures	Het ondersteuningsteam kent de zogenaamde Time-out pas per schooljaar toe.
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Aangepast vervangend lesrooster</i>
Inhoud (wat is het)	Leerlingen die dispensatie hebben voor bepaalde vakken kunnen de tijd die vrijkomt, door het vervallen van lessen, besteden in de Time-out voorziening aan inzet op andere vakken. De dispensatie wordt uiteraard alleen verleend wanneer er aan de wettelijke eisen is voldaan.
Wat is het doel	Leerlingen die behoren tot de doelgroep een passende plek bieden op school en voor hen voldoende onderwijstijd realiseren. Daarnaast de kans van slagen voor deze leerling vergroten op de overgebleven vakken door hier meer tijd aan te besteden.
Voor wie	Leerlingen die dispensatie hebben voor bepaalde vakken.
Door wie	Leerlingbegeleider 3
Intensiteit	Maatwerk. De voorziening is dagelijks geopend tussen 08:00-16:00
Voorwaarden/procedures	<ul style="list-style-type: none"> - De afdelingsleider heeft dispensatie toegekend. - Aan de wettelijke kaders moet worden voldaan. - Na overleg met de orthopedagoog. - Het ondersteuningsteam kent vervolgens toegang tot de Time-Out voorziening toe.
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Aangepaste onderwijstijd</i>
Inhoud (wat is het)	(Tijdelijk) vrijstelling voor het volgen van lessen, voor leerlingen die niet in staat zijn het hele lesrooster te volgen.
Wat is het doel	Ondanks de beperkingen in draagkracht, er zorg voor dragen dat de leerling het zicht op een diploma houdt.
Voor wie	Leerlingen met lichamelijke of psychische klachten.
Door wie	Toekenning door de afdelingsleider in overleg met de Leerlingbegeleider 3.
Intensiteit	Maatwerk, per leerling wordt bepaald wat mogelijk is.

Voorwaarden/procedures	Aanmelden bij het ondersteuningsteam, deze toetst het wettelijk kader (indicatie van hulpverlening is verplicht). De ondersteuningscoördinator meldt aanpassing in de onderwijstijd aan de inspectie.
Extra informatie	

Ondersteuning door aanpassingen in het lesmateriaal

<i>MEEDOEN PLUS/MEERDOEN</i>	<i>Aangepast onderwijsprogramma</i>
Inhoud (wat is het)	De leerling krijgt een andere invulling van een vak of krijgt extra faciliteiten tijdens de lessen of toetsen.
Wat is het doel	Maatwerk leveren, zodat onderwijs aangepast wordt aan de mogelijkheden van de leerling.
Voor wie	Leerlingen met bijvoorbeeld dyslexie of een diagnose die een aangepast onderwijsprogramma rechtvaardigt.
Door wie	Via orthopedagoog of leerlingbegeleider 3
Intensiteit	Maatwerk, per leerling wordt bepaald wat mogelijk is.
Voorwaarden/procedures	Vaststelling dat er sprake is van een beperking, waardoor recht op aanpassing bestaat. Aanmelden wanneer er sprake is van dyslexie bij de dyslexiecoach. Overige aanpassingen via ondersteuningscoördinator. Toekenning door de afdelingsleider in overleg met de ondersteuningscoördinator/ orthopedagoog.
Extra informatie	

(School)loopbaanondersteuning

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Warme overdracht PO-VO</i>
Inhoud (wat is het)	Een overleg tussen PO en VO waarbij aansluiting van PO naar VO centraal staat zodat de leerlingen weinig tot geen problemen ondervinden in de overstap van groep 8 naar klas 1 VO. In de overdracht worden onderwijsinhoudelijke en pedagogisch-didactische aandachtsvelden overlegd.
Wat is het doel	Inzicht krijgen in de nieuwe leerling: wie is hij/zij, wat kan hij/zij en hoe kunnen we de nieuwe leerling zo goed mogelijk bedienen om een passend onderwijsniveau te behalen.
Voor wie	Voor leerlingen groep 8 die zich hebben aangemeld bij onze school voor klas 1.
Door wie	Docent - coördinator PO-VO, orthopedagoog, Leerlingbegeleider 3
Intensiteit	In de periode april-mei vindt met alle toeleverende PO-scholen een warme overdracht plaats.
Voorwaarden/procedures	Gesprekken worden gevoerd met in achtneming van de AVG. Belangrijke informatie wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Warme overdracht naar een volgend leerjaar of een andere leerweg</i>
Inhoud (wat is het)	Een warme overdracht van de leerling tussen mentoren op het Linde College (bij wisseling van leerweg of leerjaar).
Wat is het doel	Wanneer de leerling overstapt naar een andere mentor de aansluiting voor de leerling zo goed mogelijk te laten verlopen met specifieke aandacht voor doorlopend onderwijs en eventuele ondersteuning.
Voor wie	Leerlingen die wisselen van leerweg of leerjaar.
Door wie	Decaan, Afdelingscoördinator, mentor
Intensiteit	In de eerste weken van het schooljaar of bij tussentijds overstappen naar een ander leerjaar of leerweg.
Voorwaarden/procedures	Gesprekken worden gevoerd met in achtname van de AVG. Belangrijke informatie wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Warme overdracht naar een vervolgopleiding</i>
Inhoud (wat is het)	Een warme overdracht van de leerling naar een vervolgopleiding
Wat is het doel	Wanneer de leerling overstapt naar een andere opleiding de aansluiting voor de leerling zo goed mogelijk te laten verlopen met specifieke aandacht voor doorlopend onderwijs en eventuele ondersteuning.
Voor wie	Leerlingen met een specifieke onderwijsondersteuningsbehoefte die overstappen naar een andere opleiding.
Door wie	Decaan, Leerlingbegeleider 3
Intensiteit	Veelal in het examenjaar van de leerling
Voorwaarden/procedures	Gesprekken worden gevoerd met in achtname van de AVG. Belangrijke informatie wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.
Extra informatie	

Bijlage 1: Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen)

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO heeft het minimale niveau van basisondersteuning gedefinieerd op basis van de normen voor de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie met betrekking tot de onderwijskwaliteit (Onderwijsproces en Schoolklimaat).

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces

Standaard OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerling voor op vervolgonderwijs en de samenleving

<i>Basiskwaliteit</i>
De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de refentieniveaus taal en rekenen omvat.
Het aanbod is dekkend voor de examenprogramma's
Het aanbod bereidt de leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs
LOB (loopbaanoriëntatie) heeft een centrale plaats in het examenprogramma
Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten
De inhoud van het onderwijsaanbod zijn afgestemd op de verschillende leerbehoeften van leerlingen. Dat houdt ook in dat er structureel en herkenbaar aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden op alle gebieden waaronder rekenen en in het bijzonder de beheersing van de Nederlandse taal
De school heeft de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen verdeeld, dit is een voorwaarde voor een ononderbroken voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
De school legt de doelen voor het onderwijs, de inhoud en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan

Kernstandaard OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding.

De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

<i>Basiskwaliteit</i>
De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen.
De school vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling
De school stemt het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen.
Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn.
De school vertaalt de analyse van stagnatie in het leerproces in plannen om achterstanden bij leerlingen te verhelpen.
De school geeft de leerlingen de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen.

De school biedt leerlingen die achterstanden hebben onderwijs dat op structurele en herkenbare wijze aandacht besteedt aan het bestrijden van die achterstanden.

De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang van de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven

Kernstandaard OP3. Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Basiskwaliteit

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben.

De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen.

De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les.

De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn.

De leraar structureert met geschikte opdrachten en heldere uitleg het onderwijsaanbod zodanig dat de leerling zich het totale leerstofaanbod eigen kan maken.

De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en/of individuele leerlingen.

De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.

De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd

Standaard OP4. Extra ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding

Basiskwaliteit

De school biedt leerlingen een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding gebaseerd op de mogelijkheden van de betreffende leerlingen

Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling

De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband beschreven niveau van basisondersteuning

De school stelt vervolgens na op overeenkomst gericht overleg met de ouders vast of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Voor die leerlingen stelt de school een ontwikkelingsperspectief vast dat minimaal één keer per jaar met ouders wordt geëvalueerd.

De school legt in het ontwikkelingsperspectief welke begeleiding de leerling geboden wordt, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling

De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het ondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid

Standaard OP5. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken

<i>Basiskwaliteit</i>
De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijke verplichte onderwijstijd
De onderwijsactiviteiten worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van artikel 33 van de WVO onderwijs mogen verzorgen
De onderwijstijd wordt onder verantwoordelijkheid van de schoolbewust gepland en verzorgd
Leerlingen kunnen op de school ten minste 189 dagen onderwijs volgen

Standaard OP6. Samenwerking

De school werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven

<i>Basiskwaliteit</i>
Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg
Er is effectief onderwijs met andere scholen in de gemeente en met de gemeente zelf over het bestrijden van onderwijsachterstanden bij leerlingen, het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie en over inschrijvings- en toelatingsprocedures. De school voert de gemaakte afspraken uit.

Kwaliteitsgebied schoolklimaat**Kernstandaard SK1. Veiligheid**

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

<i>Basiskwaliteit</i>
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag.
De school monitort dit tenminste jaarlijks de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.
De school heeft een veiligheidsbeleid (beschreven in een document) gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school en stevig verankerd in de dagelijkse praktijk
Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.
Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op.